

PRÁCE S ATLASEM

Celkem 30 bodů

Pomůcky: psací potřeby, Školní atlas světa Kartografie Praha, a.s.
Pro tento test práce s atlasem není povolena kalkulačka

1

5,5 bodů

Nejvyšší úhrn srážek na Zemi za 24 hodin činí 1 869,9 mm a byl zaznamenán 15. - 16. 3. 1952 na meteorologické stanici Cilaos. Ta se nachází na hornatém ostrově (max. nadmořská výška přes 3 000 m n. m.) v blízkosti Afriky (zeměpisná délka 55° v. d.).

a) Jak se ostrov jmenuje?

b) Jak se nazývá souostroví, ve kterém leží?

c) Jak se jmenuje a kolik měří nejvyšší hora ostrova?

d) Který další velký ostrov toto souostroví tvoří?

e) Na území našeho státu byl zaznamenán srážkový rekord za 24 hodin 345 mm na meteorologické stanici Nová louka v Jizerských horách 29. 7. 1987.

Kolikrát je hodnota z našeho území menší než světový srážkový rekord?

2

5 bodů

Místo největší hloubky oceánu

a) Jak se jmenuje místo, kde byla naměřena nejvyšší hloubka v oceánu?

b) Jaké jsou jeho zeměpisné souřadnice (poloha)?

c) V jakém oceánu toto místo leží?

d) Jaká je hodnota této maximální hloubky světového oceánu (v metrech)?

KRAJSKÉ KOLO

KATEGORIE A

3**7,5 bodů**

Doplň do tabulky názvy hlavních měst uvedených států a urči, kolik hodin je v těchto městech, když ty máš na hodinkách 12:00 středoevropského času.

<i>Název státu</i>	<i>Hlavní město</i>	<i>Čas</i>
Angola		
Čína		
Indie		
Madagaskar		
Spojené státy americké		

4**6 bodů**

V tabulce jsou uvedeny méně významné africké řeky. Tvým úkolem je vyhledat v atlase a doplnit do tabulky, **do které řeky se vlévají, ve kterém státě leží soutok, a určit, ke kterému úmoří patří** (do jakého oceánu tečou). Doplň tabulku správnými údaji.

<i>řeka</i>	<i>se vlévá do řeky</i>	<i>ve státě</i>	<i>úmoří oceánu</i>
Bani			
Kafue			
Kasai			
Vaal			

KRAJSKÉ KOLO

KATEGORIE A

5

2 body

V místech, kde je výška přílivu vyšší než 4 metry, je možné vytipovat místa vhodná pro stavbu přílivových elektráren. **Ve kterých afrických státech budeme taková místa hledat?**

Nápověda: Informace o výskytu přílivu nad 4 metry najdeš na mapě „Oceány a moře“ na s. 16–17 ve Školním atlase světa.

6

4 body

V následujícím seznamu najdeš názvy mořských proudů.

Brazilský proud - Kalifornský proud - Kanárský proud - Labradorský proud
proud Severního mysu - proud Střelkového mysu - Východogrónský proud

a) Rozděl je na studené a teplé.

studené:

teplé:

b) Které ze jmenovaných proudů tečou i za polárním kruhem?

c) Který ze jmenovaných proudů je severněji než Kanárský a přitom je teplejší?

PÍSEMNÝ TEST GEOGRAFICKÝCH ZNALOSTÍ

Celkem 40 bodů

Pomůcky: psací potřeby, kalkulačka

7

5 bodů

Seřaď státy podle toho, kdy v nich dnes zapadne Slunce. První bude země, kde dnes zapadne Slunce nejdříve, a poslední ta země, ve které zapadne Slunce nejpozději.

Státy: Argentina - Česko - Írán - Japonsko - Mongolsko

8

3 body

Představ si, že tvůj kamarád odjel s rodiči na dovolenou do Keni a nachází se na místě, které leží přesně na rovníku. **Kdo z vás dvou dnes bude mít delší takzvaný světlý den?** Ty na přibližně 50° severní zeměpisné šířky, nebo kamarád na rovníku? **Zdůvodni proč.**
Nápověda: světelný den je doba mezi východem a západem Slunce.

9

4 body

Označ křížkem pravdivá tvrzení (Pozor! Pravdivých tvrzení může být více než jen jedno. Pokud však označíš jako pravdivé tvrzení, které není pravdivé, budou se ti odečítat body):

☐
☐
☐
☐

Měsíc je jedinou přirozenou družicí Země.

Měsíc obíhá kolem Země, kolem vlastní osy nerotuje, proto pozorujeme ze Země stále stejnou stranu Měsíce.

Měsíc mezi úplňkem a novem dorůstá.

Příliv a odliv jsou výsledkem působení Měsíce a Slunce na Zemi.

KRAJSKÉ KOLO

KATEGORIE A

10**4 body**

Jaké je měřítko mapy, na které byla naměřena vzdálenost mezi dvěma městy 7 cm, přičemž ve skutečnosti jsou města od sebe vzdálena 3,5 km?

11**3 body**

Na obrázku je ostrov Stromboli, který je součástí Eolských ostrovů.

Označ křížkem,
**jakým způsobem
tento ostrov vznikl.**

oddělením části pevniny od blízkého Apeninského poloostrova

vrásněním před 65 miliony let

sopečnou činností probíhající na dně Tyrhénského moře

jedná se o korálový ostrov

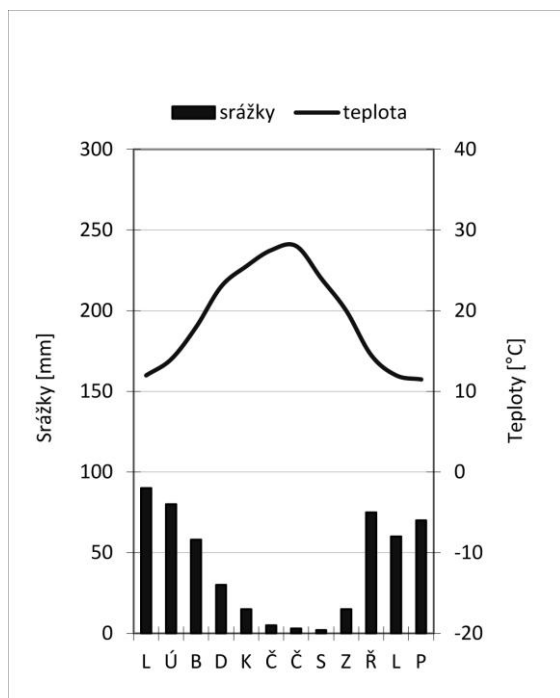
12**6 bodů**

Doplň do následujícího textu chybějící geografické názvy:

Madagaskar je největší africký ostrov, který leží v _____ oceánu. Od africké pevniny jej odděluje _____ průliv. Největší africký záliv se jmenuje _____. Ten se však nachází od Madagaskaru stovky kilometrů a náleží k _____ oceánu. Na severu a severovýchodě pak omývají africký kontinent _____ a _____ moře.

KRAJSKÉ KOLO

KATEGORIE A

13**4 body**

Klimadiagram už znáš z okresního kola Zeměpisné olympiády.

Je to graf, který ve sloupcích znázorňuje, kolik v kterém měsíci napadne průměrně srážek.

Čára pak zobrazuje průměrnou teplotu vzduchu pro každý měsíc v roce.

Podívej se na obrázek, který zachycuje klimadiagram neznámého místa.

Představ si, jak asi vypadá krajina v takovém místě a z nabídky a–d vyber a zakroužkuj správnou charakteristiku tamní krajiny.

- a) Místo se nachází v oblasti chladného podnebí, převažují zde zimní sněhové srážky. Vegetace je proto tvořena pouze nízkými keříky, mechy nebo lišejníky.
- b) Místo se nachází v oblasti střídavě vlhkého tropického podnebí savan severní polokoule, kdy dochází k pravidelnému střídání vlhkých a suchých období. Pro oblast jsou typické listnaté stále zelené lesní porosty.
- c) Místo se nachází v mírném podnebném pásmu severní polokoule s teplým a suchým létem a s průměrnou teplotou v lednu -4°C . Nalezneme zde jehličnaté a smíšené lesní porosty, velké rozlohy ploch jsou využívány pro zemědělství.
- d) Místo se nachází v subtropích s teplým a suchým létem. V oblasti se nacházejí tvrdolisté lesy a pěstuje se subtropické ovoce, které nesnáší záporné teploty vzduchu.

14**2 body**

Je pravdivé následující tvrzení? Pokud věta není pravdivá, přepiš ji tak, aby byla pravdivá.

Nejvíce zastoupeným plynem v atmosféře je dusík.

KRAJSKÉ KOLO

KATEGORIE A

15**5 bodů**

Atmosféra Země se skládá z několika vrstev. Seřaď do správného pořadí vrstvy atmosféry směrem od zemského povrchu do kosmického prostoru:

exosféra – v této vrstvě se pohybují satelity a družice

mezosféra – teplota s výškou zde klesá až k hodnotám $-100\text{ }^{\circ}\text{C}$

stratosféra – v této vrstvě se nachází vrstva ozónu, která nás chrání před účinky škodlivého ultrafialového záření, teplota s výškou roste

termosféra – teplota s výškou výrazně roste, tato vrstva chrání Zemi před dopadem meteorů, které v ní díky vysoké teplotě ($1\,500\text{ }^{\circ}\text{C}$) shoří

troposféra – mají zde převážně svůj původ projevy počasí (vítr, srážky), klesá zde teplota s výškou

16**4 body**

Sestav správné dvojice tvarů na zemském povrchu a přírodních činitelů, jejichž působením vznikají.

1 meandr	A pohyb litosférických desek
2 oceánský hřbet	B vítr
3 sopka	C tekoucí voda
4 duna	D vulkanismus

1	
2	
3	
4	

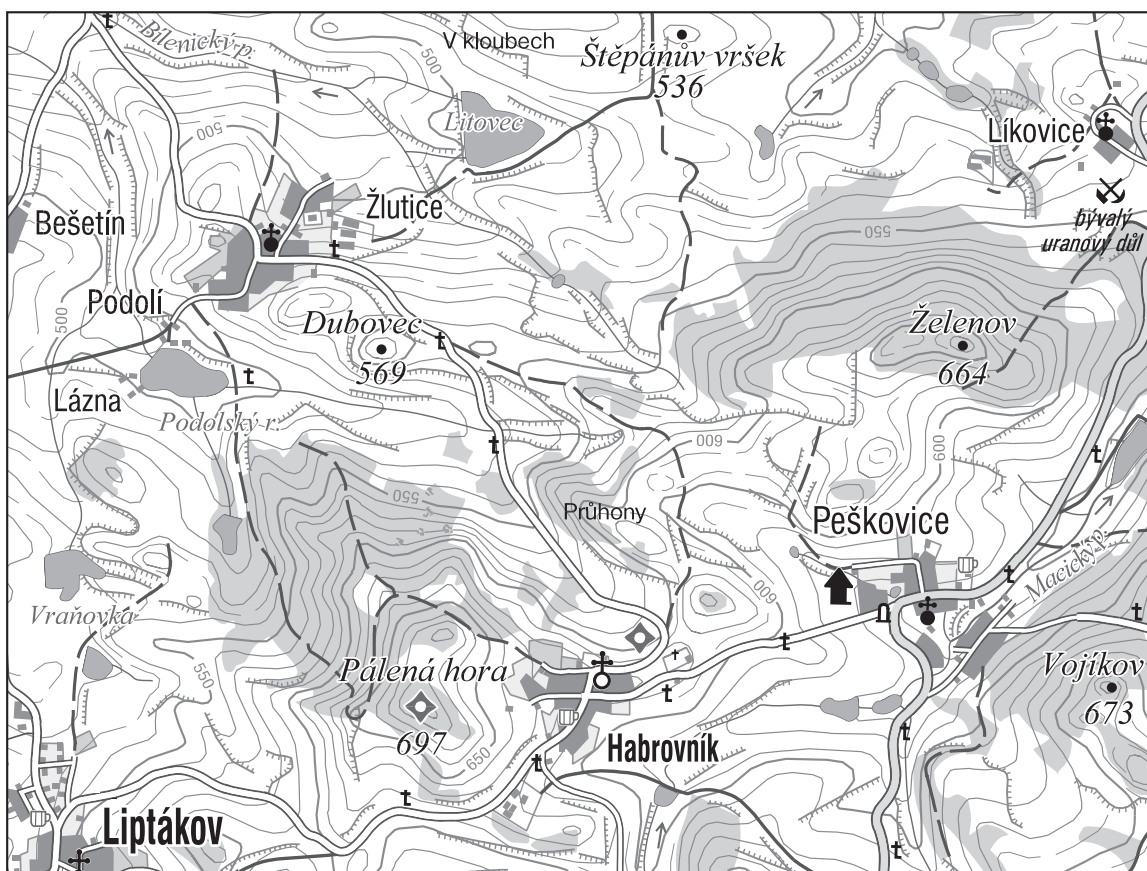
PRAKTICKÁ ČÁST

Celkem 30 bodů

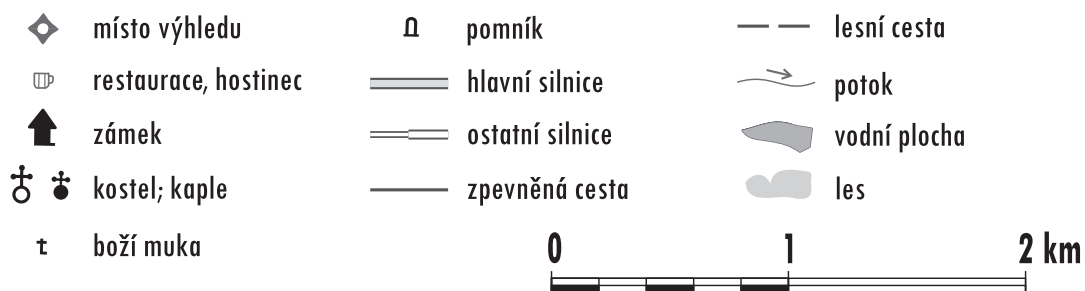
Pomůcky: psací potřeby, pravítko, kalkulačka

CESTOVÁNÍ NA MAPĚ

Následující úlohy budeš řešit s pomocí výřezu turistické mapy s vrstevnicemi a grafickým měřítkem.

Podkladová data: © Kartografie Praha, a. s.

KRAJSKÉ KOLO

KATEGORIE A

17

3 body

Interval mezi vrstevnicemi (rozdíl mezi hodnotami dvou sousedních vrstevnic) na výřezu turistické mapy je: (označ křížkem)

☐
☐

a) 5 m

b) 10 m

☐
☐

c) 20 m

d) 50 m

18

7 bodů

Najdi dva nejvyšší vrcholy zobrazené na výřezu turistické mapy.

Jak se nazývají?

Jakou mají nadmořskou výšku?

Jaká je jejich skutečná vzdušná vzdálenost?

19

3 body

Vypiš z výřezu turistické mapy názvy tří největších vodních ploch.

20

6 bodů

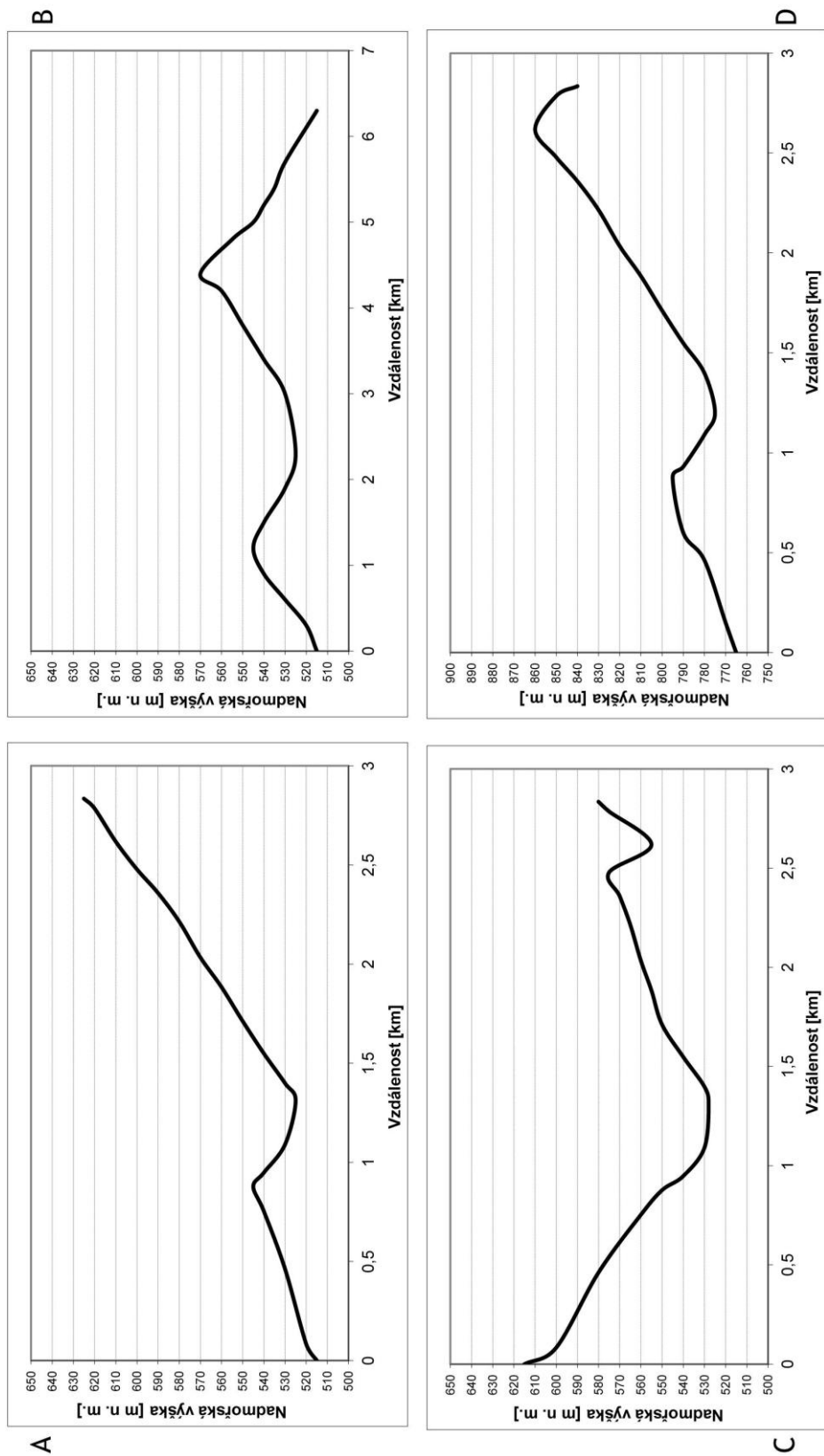
Vydej se na výlet ze středu Žlutic ke kostelu v Habrovníku. Trasa tvého pochodu povede po silnici. Prohlédni si dobře obrázky a–d. Je na nich zakreslený průběh cesty, ze kterého poznáš, v jaké nadmořské výšce (osa y) ses v kterém úseku pochodu (osa x) nacházel.

a) Který z profilů (a–d) vystihuje tvoji cestu ze Žlutic do Habrovníku?

b) Jaká je nejnižší nadmořská výška na trase tvého pochodu (kolik m n. m. a kde)?

KRAJSKÉ KOLO

KATEGORIE A

KRAJSKÉ KOLO

KATEGORIE A

21

8 bodů

Stojíš v obci Habrovník u kostela na konci tvé první cesty. Nyní se vydáš na další pochod. Rychlost tvé chůze bude 5 km/h. **Zakresli do mapy linii, kudy půjdeš, podle následujícího popisu:**

Půjdeš asi 60 metrů v azimutu 190°, poté změníš směr pochodu na azimut 240° a budeš pokračovat chůzí po silnici. Po 12 minutách chůze po silnici změníš směr pochodu na sever a budeš stoupat k místu dalekého rozhledu. Až si prohlédneš okolní krajinu a odpočineš si po výstupu, zamíříš nepřímější cestou k lesní cestě (zhruba v azimutu 300°), po které půjdeš dolů z vrchu až na okraj lesa. Následně půjdeš asi 350 metrů přímým směrem po louce ke křížku (božím mukám) u potoka. Poté se napojíš na polní cestu a půjdeš zhruba severním směrem asi 400 metrů, na křižovatce se silnicí odbočíš vpravo a po 350 metrech chůze po silnici dojdeš do cíle tvé cesty.

22

3 body

Jaký je rozdíl mezi výškou místa, odkud je výhled, a místem tvého odbočení ze silnice?